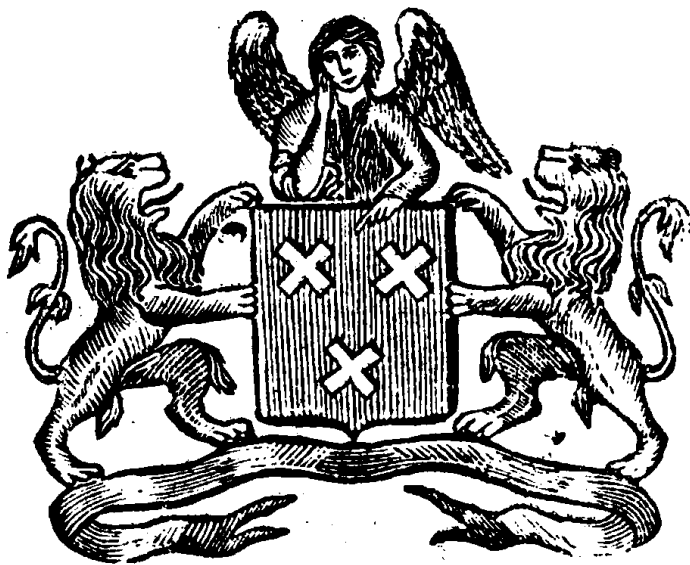

BREDASCHE

COURANT.

ZATURDAG

den 7 SEPTEMBER.

PUBLICATIE.

DE REYBRENDARIS der 1ste Klasse, bij Besluit van Zijne Majesteit van den 23 dezer n°. 106, ten gevolge van het aan den Heer Staatsraad B. J. Holvoet verleend verlof, belast zijnde met de provisionele waarneming der Functien van Gouverneur van Noord-Brabant, maakt bij deze aan alle in- en opgezeten derzelve Provincie bekend, dat hij, op heden, de waarneming der Functien op zich genomen heeft; en inviteert voorts alle de fungerende Besturen, Kollegien en Ambtenaren in deze Provincie, om met de hertoe betoonde vlijt, trouw en liefde de hun aanvertrouwde Posten te blijven vervullen, en daardoor de belangen van Koning en Vaderland in het algemeen, en van deze Provincie in het bijzonder, bevorderlijk te zijn.

Gelast wijders dat deze alomme in de Steden en Gemeenten dezer Provincie, op de gebruikelijke wijze, zal worden afgegekondigd en aangeplakt.

's Hertogenbosch den 31 Augustus 1822.

VAN VREDENBURGH.

NEDERLANDEN.

BREDA den 4 September. Heden, de bepaalde dag tot het vieren der jaarlijksche *promotie* onzer latijnsche schooljeugd zijnde, werd deze plegtigheid door den WelEd. zeer Gel. Rector A. L. Kaldenbach, met eene zeer gepaste inleiding geopend: *De Honesta nominis Fama*. Dit verrigt zijnde, werd de veelbelovende jongeling, F. Revixis van Naerssen, met zeer veel lof, tot de academische lessen bevorderd en met eenen schoonen eereprijs beschonken, doende hij eene, door hem zelven bewerkte, redevoering: *Pro Fabulis et Apologis*.

Vervolgens werden nog de volgende jongelingen met aanzienlijke prijzen beschonken en tot hoogere klassen en rangen bevorderd, namelijk: C. Langeweg, C. F. Hartmann, J. C. Bets, J. C. C. Pels Rijcken en H. F. de Grez; terwijl aan G. C. C. Pels Rijcken een vereetend getuigschrift, om zijne gemaakte vorderingen in de geschiedkunde, onder het opzigt en wel ingerigt onderwijs van den waardigen en kundigen Hr. W. H. Janssen, gegeven werd; wordende ook met een getuigschrift beschonken W. E. W. K. F. Hardij, om zijnen betoonden ijver in het beoefenen van de beginselen der Latijnsche Taal; welke allen hunne dankbetuigingen aan H. H. Curatoren voor de ontvangene eeregeschenken, zoo in rijm als onrijm, tot genoegen eener groote menigte aanschouwers en toehoorders van allerlei rang en staat, met veel bevalligheid en eene gepaste vrijmoedigheid hebben uitgesproken.

Voorts is deze *Actus* met het gewoon orgelmuzijk, gelijk het begonnen en voortgezet was, geëindigd.

BREDA den 7 September. Men leest in het *Journal de la Belgique* van den 20 Augustus II., dat een Lid van het genootschap der Wetenschappen te Maastricht, den waarnemer geoordeeld heeft te moeten herinneren, dat *Mercurius*, den 4den November dezes jaars, voorbij de schijf der zon zal gaan; dat het begin van dezen samenstand zal plaats hebben, 54' 34" na den middag, ware tijd te Maastricht.

Jammer is het, dat deze herinnering zoo laat komt; het is te laat om een reisje naar onze tegenvoeters te ondernemen; — *Shakerleij* ondernam, ten dien einde, in 1651 een reisje naar Suratte; *Halleij* in 1677 naar St. Helena; en *De L'Isle* in 1740, naar Siberien.

Jammer is het; — veeligt ware de een of andere liefhebber aangespoord geworden, om een reisje naar Nieuw-Zeeland te ondernemen, ten einde dit Natuur-Verschijnsel, na den middag, waartenemen; terwijl het, helaas! bij ons niet voorvalt dan na middernacht.

Wij raden dus den Maastrichtenaar, zijne waarneming nistestellen tot den 5den Mei 1832, wanneer hij den overgang van *Mercurius* over de zon, in zijne geheele during, [die dan van bijna 6½ uren zijn zal], na den middag, op zijn gemak, te Maastricht, zal kunnen zien.

[Die er iets naders van wenscht te weten, leze de *Astronomie van La Lande*, t. 2. pag. 456, art. 2031. edition de 1792].

's GRAVENHAGE den 5 September. In een onzer Zuidnederlandsche dagbladen leest men eenen brief uit Parijs, gedagteekend den 29 Augustus, in welchen men, onder anderen, de navolgende zinsneden opmerkt:

„ Ons kabinet heeft aan de kabinetten van Weenen en St. Petersburg doen te kennen geven, hoe zeer het geneigd zou zijn elk vijandelijk ontwerp tegen de constitutionelen van het Schiereiland te ondersteunen. Er werd hier reeds gesproken van een manifest, bij hetwelk *Ferdinand VII.* zou verklaard worden, zich in staat van gevangenschap te bevinden, en van het oogmerk om denzelven door geweld van wapenen te bevrijden. Om te gegeresamte trok reeds langzaam, en zonder eenige geest-

drift, naar de Zuidelijke grenzen; het opperbevel over hetzelfde was aan den Prins van Condé opgedragen; Oostenrijk en Rusland moesten, gedurende dezen nieuwen kruistogt, de inwendige rust in Frankrijk waarborgen en dezelve, des noods, met hunne bajonetten handhaven; reeds zag men in het verschiet het despotisme in Spanje, en vervolgens ook in Portugal hersteld, de bevoorregte standen herrezen, de inquisitie met de magt bekleed om de liberalen te vonnissen Maar o, welk eene teleurstelling! welk een spijt! welk eene woede! Engeland weigert in dit alles de hand te leenen; hetzelfde verzet zich tegen elke expeditie tegen de Spaanjaarden en Portugezen, welke het voortaan onder zijne getrouwe bondgenooten zal tessen, dewijl zij er in bewilligd hebben zijne handelsbelangen te bevorderen. Men is reeds op het punt van deswege een traktaat te sluiten, zonder dat de bekwame burggraaf *de Chateaubriant* er zelfs van is onderrigt geweest. In één woord, de bom was op het punt van los te barsten, toen de engelse gezant te Parijs verklaard heeft, dat hij, op het eerste kanonschot tegen de constitutionelen van Spanje, dadelijk de hoofdstad zou verlaten. Men heeft dus de vervulling dezer zoo wel overlegde plannen moeten uitstellen, en men moet den uitslag van het Congres te Verona met geduld afwachten. De heer *de Montmorency*, onze minister van buitenlandsche zaken, begeeft zich als gevolmagigde derwaarts; hij moet heden vertrekken. De raad van state, die gewoonlijk des Woensdags bijeenkomt, is Dingsdag buitengewoon zamengeropen geworden. De bijzonderheid duidt reeds genoegzaam het gewigt van het onderwerp aan, hetwelk in denzelven is behandeld geworden. Z. M. heeft den raad in persoon gepreseed, en dezelve heeft bijna drie uren geduurd. De meerderheid is van gevoelen geweest, dat de door Engeland gegevene openingen in overweging moesten worden genomen. Men heeft ook het vraagpunt behandeld, of de nieuwe spaansche ambassadeur zou worden toegelaten; op hetzelfde is eene bevestigende beslissing gevallen. Onze ultra's dobberen tusschen hoop en vrees.

ARNHEM den 4 September. Het is voor genoegzaam zeker te houden, dat eerlang een congres staat gehouden te worden. Door wie en waarover? zijn de eerste vragen, welke zich opdoen.

De eerste schijnt reeds beantwoord: Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Pruisen en Rusland zullen de congresshouders zijn. Men noemt ze heden ten dage de vijf groote mogendheden; al de overige worden als kleine mogendheden beschouwd en op geene congressen geroepen. Dat zij zulks benijden moeten, is tot dus verre niet gebleken; maar niet te ontkennen is het, dat daardoor, de zaak als geringachtig aangemerkt wordende, een heimelijke wrok bij dezelve kan ontstaan, die alles behalve dienstbaar is aan de plannen, welke men op de congressen beraamt. In de eerste jaren na den strijd der volken tegen den man, die de schrik van alle de vorsten van Europa was, juichte men het toe, dat aan een klein aantal voornamelijkheid, de hoofd-onderhandelingen van den vrede en deszelfs gevolgen waren overgelaten, daar zulks de overeenstemming bevorderlijk moest zijn; en niets was, uit hoofde van tijd en omstandigheden, gemakkelijker, dan de toetreding der overige mogendheden, grootere en kleinere, te verwerven tot de plannen, door de eerstgemelde vastgesteld. Sedert dien tijd echter, zijn de zaken tot haren eenvoudigen, natuurlijke toestand gekomen, de niet groot genoemde staten hebben hunne regten, zijn onafhankelijk, en moeten daarop naljverig zijn. Ziende, dat de naam van groote mogendheden een stelsel wordt, zou niets hen kunnen verhinderen, ook van den naam van kleine mogendheden een stelsel te maken, met andere woorden, een verbond te sluiten, dat al het geen op de congressen der groote mogendheden, zonder hunne medewerking, wordt besloten, voor zoo ver zij daarin maar eenigzins betrokken zijn, onveranderlijk door hen niet zal worden erkend. Maar zoo veel is er niet noodig; zoodra er wrok aan hunne zijde bestaat, zal de medewerking met die plannen illaauw, of liever ijdel wezen; en heeft er eene afzondering van eenige groote mogendheid plaats [iets, dat, naar den bekenden loop der ondermaansche zaken, zeker gebeurt en misschien spoediger dan men vermoedt] dan volgen zij die afzondering, en een klein genoemde staat wordt wellicht de vijand van eenen grooten, daar hij anders deszelfs natuurlijke vriend zou wezen.

Zoo veel van de congresshoudende staten. Nu de vraag, waarover op het aanstaande congres zal gehandeld worden? Men kent de meening, welke in Oostenrijk, Pruisen en Rusland bij staatsleden de overhand heeft, dat namelijk alle verandering van bestuur, welke niet uit den vriesen wil van den landsheer voortvloeit, onwettig is. Op de geschiedenis is die regel der wettigheid van omwenteling. (Zie vervolg op de kant van dees blad.)

In tegenwoordigheid van ministers van Engeland en Frankrijk voorbereid, maar te Verona volvaardigd zal worden, wellicht buiten die ministers, en alleen in bijzijn van gezanten der rijken, op het voetspoor der congressen van Troopau en Laffbach. Dat Spanje, waar nog onlangs zulke groote gebeurtenissen hebben plaats gehad, op het tapijt zal komen, is niet onwaarschijnlijk; maar wij voeden het hoogste ongelouf, dat tegen hetzelfde eenige maatregelen zullen ondernomen worden, juist omdat de wijk van het Spaansche volk fover het algemeen is voor het tegenwoordige regerings stelsel; de zedelijke gesteldheid van Frankrijk, de voornamelijkheid van Spanje, strijdt met de begunstiging van zoodanige onderneming, en de staatkunde van (Zie vervolg op de andere bladzijde.)

wenteling tegen den wil der tijdelijke regenten is voorgevallen, onmogelijk is gelaten, en de auitan van Turkije geene hulp roepen tegen de grieken, die zich aan zijn gezag willen onttrekken, heeft ontvangen. Voorts weet men dat Engeland zelfs de algemeene beginselen, bij de bezetting van Napels en Sardinien opgelegd, heeft afgekeurd en Frankrijk zich daaromtrent niet heeft verklaard, maar tijdelijk is geweest. Napels en Sardinien zijn, volgens gegevene verzekeringen, allen bezet, om de rust van Europa te bewaren; daarmede heeft men genoegen genomen. Dit jaar moet er eene nadere bijeenkomst plaats hebben, om over de Italiaansche zaken beschikkingen te maken. Het schijnt derhalve, dat deze zaken het hoofd onderwerp van het congres zullen zijn, hetwelk te Weenen.

Gen niet gegrond, en dezelve is ook, zoo wij meenen, naar den aard der dingen, onvatbaar voor eene standvastige toepassing. Men zegge vrij, dat het volk om den egeent is, en niet de regent om het volk; waar het volk krachtig spreekt en handelt, verdwijnt die leer als eene rook; de wil des volks geschiedt en de natuur wetigt deszelfs inseltingen, in spijt van alle drogredenen, die immer in de domper-fabrieken kunnen verzameld worden. Dat dus die regel op het aanstaande congres algemeen ingang zal vinden, daan mag men twijfelen. Napels en Sardinien zijn, uit hoofde eener omwenteling, ingevolge besluiten van het heilige Verbond, militair bezet; maar dit zulks niet is het gevolg der ontepaarde aanneeming van den gemelden regel bij de damhuis, dat Spanje, waar eene om-

